

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3380

av Fredrik Malm m.fl. (L)

med anledning av prop. 2015/16:135 Ett övergripande ramverk för aktiva åtgärder i syfte att främja lika rättigheter och möjligheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det inom tre år bör göras en utvärdering av effekten av kravet på årlig dokumentation av aktiva åtgärder för företag med mindre än 100 anställda, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Diskrimineringsombudsmannen bör få i uppdrag att göra det enklare för arbetsgivare och utbildningsanordnare att dokumentera arbete med aktiva åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Liberalerna drev inom ramen för alliansregeringen igenom stora förändringar på diskrimineringsområdet. Syftet var att effektivisera och skärpa arbetet mot diskriminering. En ny och sammanhållen lag ersatte sju diskrimineringslagar och två nya diskrimineringsgrunder infördes. Vidare infördes möjligheten till att utdöma diskrimineringsersättning för att understryka vikten av att bekämpa diskriminering i samhället och att det ska kosta att diskriminera. Myndigheten

Diskrimineringsombudsmannen bildades efter en sammanslagning av en rad andra myndigheter som tidigare hade specifikt ansvar för en viss typ av diskriminering.

I juli 2012 tillsatte dåvarande statsrådet Erik Ullenhag en utredning för att se över kraven på aktiva åtgärder i diskrimineringslagen. Syftet var att föreslå hur krav på aktiva åtgärder ska utformas och göras tydliga för att bli effektivare medel för att förebygga diskriminering och uppnå lika rättigheter och möjligheter. Aktiva åtgärder är

ett komplement till diskrimineringsförbuden i diskrimineringslagen. Utredningen fick tilläggsdirektiv i september 2013 avseende lönekartläggningar och handlingsplaner för jämställda löner. Utredningen lämnade sitt betänkande i juni 2014. Regeringens proposition bygger på utredningens förslag.

Liberalerna ställer sig bakom förslaget att aktiva åtgärder ska omfatta alla diskrimineringsgrunder och att arbetsgivare och utbildningsanordnare ska omfattas av kraven om aktiva åtgärder.

Liberalerna ställer sig även bakom förslagen om årliga lönekartläggningar för arbetsgivare med 10 eller fler anställda. Vi anser att det kan vara ett viktigt verktyg för att rå på rådande löneskillnader mellan kvinnor och män. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män har i princip legat konstant de senaste decennierna. I genomsnitt skiljer det 3,6 miljoner i arbetslivsinkomst mellan en genomsnittlig man och en genomsnittlig kvinna. Liberalerna anser därför att åtgärder krävs för att minska detta gap. Under alliansregeringens tid såg Liberalerna till att utöka Diskrimineringsombudsmannens möjligheter att jobba mer aktivt med lönekartläggningar. Vi tillsatte också en delegation för jämställdhet i arbetslivet, där arbetsmarknadens parter ska arbeta fram förslag på hur vi kan gå vidare för att minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Liberalerna anser dock att ytterligare åtgärder behövs och anser att återkommande lönekartläggningar kan vara en del i detta.

I propositionen föreslås vidare att arbetsgivare med 25 eller fler anställda årligen ska dokumentera sina insatser avseende aktiva åtgärder. Liberalerna anser att arbetet med aktiva åtgärder är så pass viktigt att förslaget bör införas men inser samtidigt att administrationen och därmed kostnaden för företag kan komma att öka. För stora arbetsgivare med särskilda HR-avdelningar eller personalfunktioner torde dokumentationskravet kunna införlivas i den löpande verksamheten utan alltför stora merkostnader. Saken kan ställa sig annorlunda för de mindre och medelstora arbetsgivarna. Det är angeläget att effekterna av den nya lagstiftningen utvärderas ur detta perspektiv. Därför vill Liberalerna att det inom 3 år görs en utvärdering avseende effekten av dessa åtgärder särskilt avseende företag med mindre än 100 anställda.

Som ett ytterligare stöd i detta bör Diskrimineringsombudsmannen få i uppdrag att tydligare underlätta för arbetsgivare och utbildningsanordnare att på ett enkelt och obyråkratiskt sätt dokumentera sitt arbete med aktiva åtgärder. Det kan handla om att utarbeta mallar, checklistor och andra former av dokument som kan förenkla för arbetsgivare och utbildningsanordnare, särskilt på mindre och medelstora arbetsplatser.

Fredrik Malm (L)

Maria Arnholm (L)

Tina Acketoft (L)

Christer Nylander (L)

Erik Ullenhag (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Birgitta Ohlsson (L)